

Въпреки идеите на САЩ за "сдържане" световният бизнес и наука се стичат в Шанхай
▶▶ стр. 10

Година XII, брой 46, 18 – 24 ноември 2022

0,70 лв.

▶▶ Задълбочен анализ на глобалната политическа обстановка

На среща на върха на Г-20 президента Си Дзинпин изнесе важна реч, призовавайки всички страни да установят атмосфера на общност със споделено бъдеще за човечеството и да насърчават по-приобщаващ, универсален свят.



2

▶▶ Откровен, конструктивен обмен на мнения относно двустранните връзки и основните глобални проблеми

Китайският президент Си Дзинпин и неговият американски колега Джо Байдън проведоха откровени и задълбочени разговори по въпроси от стратегическо значение.



3

От редактора

В интерес на мира и сигурността

Тричасовата среща на президентите на Китай и САЩ, състояла се на 14 ноември в Бали, Индонезия, в навечерието на форума на Г-20 с основание прикова вниманието на света.

С основание тя може да се нарече историческа, първо, защото се проведе в един много напрегнат и сложен период в хода на глобалните международни отношения, и второ – заради оптимистичните нотки в хода на двустранния диалог, които дават сериозни основания и дори бих казал гаранции, за едно по-реалистично развитие на отношенията Изток – Запад.

Двете могъщи държави, които споделят територията на първо и второ място в глобалната икономика (а оттам и в глобалната военна мощ) показаха добра воля и желание да останат и занапред на „кръглата маса“ по отношение преговори и споразумения, водещи Китай и САЩ, а оттам и целия съвременен свят към бъдещ хоризонт на мир и добросъседство, въпреки съществуващите трудности и предизвикателства от най-различен характер.

Размяната на мнения по време на диалога Китай – САЩ обхваща почти всички важни проблеми от сферата на двустранните отношения, както и най-болезнените и критични моменти от сферата на геополитиката. От въпросите на „търговската война“, лансирана от Вашингтон, до продължаващата и до днес украинска криза – всичко бе поставено на масата на двустранната среща, всичко бе защитено с ясни и логични изводи, особено от страна на официален Пекин.

Двустранният форум в Бали тепърва ще оставя следи в хода на историята.

Петър ГЕРАСИМОВ

Президентът Си Дзинпин на 17-ата среща на върха на Г-20



Обслужване в рамките на 15 минути



13

Цветове в Китай



14



Задълбочен анализ на глобалната политическа обстановка

Реч на президента Си Дзинпин в първата фаза на 17-ата среща на върха на Г-20

На 15 ноември в Бали, Индонезия, президентът Си Дзинпин присъства в началната фаза от 17-ата среща на върха на Г-20 и изнесе важна реч, призовавайки всички страни да установят атмосфера на общност със споделено бъдеще за човечеството и да насърчават по-приобщаващ, универсален свят. Ние заедно ще решаваме проблемите на времето, ще преодоляваме трудностите и ще създаваме по-добро бъдеще заедно с едно полезно и устойчиво глобално развитие, каза той.

Това е първият път, когато висш лидер на Китай присъства на многостранна среща на върха след успешното свикване на 20-ия Национален конгрес на Китайската комунистическа партия (ККП).

На този голям форум за международно икономическо сътрудничество президентът

Си Дзинпин се съсредоточи върху основната тема за развитието, обясни в дълбочина предложенията и инициативите на Китай за насърчаване на глобалното развитие,

отговори на очакванията на хората по целия свят за мирно развитие и печелившо сътрудничество, и демонстрира ролята и отговорността на Китай като световен лидер.

През първия ден от срещата на върха президентът Си Дзинпин също проведе интензивна дипломатия с държавните глави и проведе поредица от двустранни срещи с лидерите



на много страни, участващи в срещата.

Лидерите на различни страни изразиха готовност да засилят комуникацията и координацията с Китай за съвместно справяне с глобалните проблеми.

Речта на президента на Китай на 15 ноември в Бали бе озаглавена

„Заедно посрещнете предизвикателствата на времето и изградете по-добро бъдеще“.

Си Дзинпин изтъкна, че в момента епидемията от COVID-19 продължава много дълго, световната икономика е по-уязвима, геополитическата ситуация е напрегната, глобалното управление не е достатъчно силно и се наслагват многобройни кризи като хранителната и енергийната, така че човешката развитието е изправено

пред големи предизвикателства.

Президентът Си Дзинпин подчерта, че членовете на Г-20 трябва да олицетворяват отговорността на големите държави, да играят роля за пример и да се стремят към развитие на всички страни към благоденствие за човечеството и прогрес за света.

Президентът Си Дзинпин предложи да се насърчава по-активно глобалното развитие.

Единството е сила, а разделението не води до никъде. Искаме да насърчим по-приобщаващо глобално развитие. Истинското развитие е общото развитие на всички страни. Искаме да насърчим по-устойчиво глобално развитие. Трябва да обръщаме повече внимание на проблемите на развитието от всякога, каза той.

Трябва да продължим да защитаваме многостранната търговска система със Световната търговска организация в основата ѝ,

активно да насърчаваме реформата на Световната търговска организация и да насърчаваме либерализацията и улесняването на търговията и инвестициите, заяви президентът Си Дзинпин.

Китай предлага план за действие за сътрудничество в областта на цифровите иновации

и очаква с нетърпение да работи с всички страни за създаване на отворена, справедлива и недискриминационна среда за развитие на цифровата икономика и стесняване на цифровото разделение между северните и южните държави.

За да се справим с предизвикателството на изменението на климата и прехода към зелено и нисковъглеродно развитие,

трябва да предоставим подкрепа на развиващите се страни по отношение на капитали, технологии и изграждане на капацитет въз основа на принципа на общи, но диференцирани отговорности каза той.

Трябва да се придържаме към нулева толерантност към корупцията и да засилим международното сътрудничество в преследването на бегълци и откраднати стоки, подчерта Си Дзинпин и изтъкна, че

хранителната и енергийната сигурност са най-актуалните предизвикателства в областта на глобалното развитие.

Решението е в ръцете на държавите, под координацията на Организацията на обединените нации и другите многостранни международни организации – по посока укрепване на сътрудничеството за надзор на пазара, изграждане на стокови партньорства, изграждане на отворен, стабилен и устойчив пазар на стоки, съвместно усъвършенстване веригата за доставки и стабилизиране на пазарните цени.

Президентът Си Дзинпин подчерта, че Китай, който непрекъснато се движи към модернизация, със сигурност ще предоставя повече възможности за света, ще даде по-силен тласък на международното сътрудничество и ще има по-голям принос за прогреса на цялото човечество!

Китай – САЩ

Откровен, конструктивен обмен на мнения относно двустранните връзки и основните глобални проблеми

Бали, Индонезия, 14 ноември (Синхуа). Китайският президент Си Дзинпин и неговият американски колега Джо Байдън проведоха тук откровен и задълбочен обмен на мнения по въпроси от стратегическо значение в отношенията между Китай и САЩ и по важни глобални и регионални проблеми.

Сегашното състояние на китайско-американските отношения не е в основните интереси на двете страни и народи и не е това, което международната общност очаква, каза Си Дзинпин.

Китай и Съединените щати трябва да имат чувство за отговорност към историята, към света и към хората, да проучат правилния начин да се разбират един с друг в новата ера, да поставят отношенията в правилния курс и да ги върнат към пътя на здравословен и стабилен растеж в полза на двете страни и света като цяло, добави той.

Разяснявайки 20-ия национален конгрес на Китайската комунистическа партия (ККП) и ключовите резултати от него, Си каза, че вътрешната и външната политика на ККП и китайското правителство са открити и прозрачни, с ясно заявени и прозрачни стратегически намерения и голяма приемственост и стабилност.

Китай напредва във възраждането на китайската нация на всички фронтове чрез китайския път към модернизация, базирайки усилията си върху целта да отговори на стремежите на хората за по-добър живот, неотклонно преследвайки реформи и отваряне и насърчвайки изграждането на отворена глобална икономика, каза Си Дзинпин.

Китай остава твърд в преследването на независима външна политика на мир,

винаги решава своята позиция и отношение въз основа на важността на проблемите и се застъпва за разрешаване на спорове по мирен път, чрез диалог и консултации, каза той.



Отбелязвайки, че Китай се е ангажирал със задълбочаване и разширяване на глобалните партньорства, защита на международната система с Организацията на обединените нации в нейната основа и международния ред, подкрепен от международното право, и изграждането на човешка общност със споделено бъдеще, Си Дзинпин заяви, че

Китай ще остане ангажиран с мирно, отворено и печелившо развитие, участвайки и допринасяйки за глобалното развитие и преследвайки общо развитие със страни по света.

Посочвайки, че светът е в основна повратна точка на историята, Си Дзинпин подчерта, че страните трябва както да се справят с безпрецедентни предизвикателства, така и да се възползват от безпрецедентни възможности, добавяйки, че това е по-широкият контекст, в който двете страни трябва да разглеждат и управляват отношенията между Китай и САЩ.

Китайско-американските отношения не трябва да бъдат игра с нулева сума, в която едната страна се конкурира или процъфтява за сметка на другата, каза Си.

Успехите на Китай и Съединените щати са възможности, а не предизвикателства един за друг. Светът е достатъчно голям, за да могат двете страни да се развиват и да просперират заедно, добави той.

Двете страни трябва да формират правилна за вътрешната и външната политика и стратегическите намерения на другата страна, допълни Си, отбелязвайки, че китайско-американските взаимодействия трябва да се определят от диалог и печелившо сътрудничество, а не от конфронтация и конкуренция с нулева сума.

Си Дзинпин каза също и че приема много сериозно изявлението на Байдън за „петте не“.

Китай не се стреми да променя съществуващия международен ред или да се намесва във вътрешните работи на Съединените щати и няма намерение да предизвиква или измества Съединените щати, каза Си Дзинпин, като призова двете страни да се уважават взаимно, да съжителстват в мир, преследвайки печелившо сътрудничество и като работят заедно, за да гарантират, че китайско-американските отношения вървят напред по правилния курс, без да губят посока или скорост, още по-малко

да имат сблъсък.

Спазването на основните норми на международните отношения и трите съвместни комуникета между Китай и САЩ е от жизненоважно значение за двете страни,

за да управляват различията и разногласията и да предотвратят конфронтация и конфликт, отбеляза Си и допълни, че това наистина е най-важният защитен преграда и предпазна мрежа за отношенията Китай – САЩ.

Си Дзинпин също даде пълен отчет за произхода на тайванския въпрос и принципната позиция на Китай. Той подчерта, че тайванският въпрос е в самата сърцевина на основните интереси на Китай, основата на политическата база на китайско-американските отношения и първата червена линия, която не трябва да се пресича в китайско-американските отношения.

Разрешаването на тайванския въпрос е въпрос на китайците и вътрешна работа на Китай, каза Си,

добавяйки, че общият стремеж на китайския народ и нация е да реализират национално обединение и да защитят териториалната

цялост. Всеки, който се стреми да отдели Тайван от Китай, ще наруши основните интереси на китайската нация и китайският народ няма да позволи това да се случи.

Китай се надява да види и през цялото време е ангажиран с мир и стабилност през Тайванския пролив, но мирът и стабилността от другата страна на пролива и „независимостта на Тайван“ са толкова несъвместими, колкото водата и огъня, каза Си Дзинпин, изразявайки надежда, че американската страна ще съчетайте думите си с действия, спазвайки политиката за един Китай и трите съвместни комуникета.

Отбелязвайки, че Байдън много пъти е казал, че Съединените щати не подкрепят „независимостта на Тайван“ и нямат намерение да използват Тайван като инструмент за търсене на предимства в конкуренцията с Китай или за съдържане на Китай, Си каза, че Китай се надява, че американската страна ще действа въз основа на това уверение с реални стъпки.

Си Дзинпин отбеляза, че свободата, демокрацията и правата на човека са общ стремеж на човечеството, както и непоколебим стремеж на ККП.

Точно както Съединените щати имат демокрация в американски стил, Китай има демокрация в китайски стил, която отговаря на съответните национални условия, каза той.

Целият процес на народна демокрация, практикуван в Китай, се основава на реалността, историята и културата на страната и отразява волята на хората, каза Си и добави: „Ние се гордеем с това“.

Нито една държава няма перфектна демократична система и винаги има нужда от развитие и подобрение, каза той и добави, че специфичните различия между двете страни могат да бъдат разрешени чрез дискусия, но само при предварителното условие за равенство.

Така нареченият постулат „демокрация срещу авторитаризъм“ ►► стр. 4



Момент от срещата на върха Китай – САЩ в Бали, Индонезия, 14 ноември 2022 г.

▶▶▶ стр. 3

не е определящата черта на днешния свят, още по-малко представлява тенденцията на времето, каза Си Дзинпин.

Двете страни поемат по различни пътища, като Съединените щати практикуват капитализъм, докато Китай практикува социализъм,

каза Си, отбелязвайки, че подобна разлика не е нищо ново и ще продължи да съществува.

Ръководството на ККП и социалистическата система на Китай имат подкрепата на 1,4 милиарда души и те са основната гаранция за развитието и стабилността на Китай, каза Си.

За да могат Китай и Съединените щати да се разбират, е жизненоважно да се признаят и зачитат тези различия, каза той. Нито една от страните не трябва да се опитва да прекрои другата по свой образ или да се стреми да промени или дори да подкопае системата на другата страна, добави той, подчертавайки, че вместо да говорят по един начин и да действат по друг, Съединените щати трябва да спазват ангажиментите си с конкретни действия.

Подчертавайки, че Китай и Съединените щати са две големи държави с различни истории, култури, социални системи и пътища на развитие, Си каза, че е имало и ще продължи да има различия между двете страни.

Подобни различия не трябва да се превръщат в пречка за развиващите се отношения между Китай и САЩ. В света винаги има конкуренция, но конкуренцията трябва да се състои в това да се учим един от друг, за да станем по-добри и да напредваме заедно, а не да побеждаваме другите в игра с нулев резултат, каза той.

Китайската нация има гордата традиция да отстоява себе си, каза Си,

добавяйки, че потискането и ограничаването само ще засили волята и ще повиши морала на китайския народ.

Започването на търговска война или технологична война, изграждането на стени и бариери и настояването за отделяне и прекъсване на веригите за доставки противоречи на принципите на пазарната икономика и подкопава международните търговски правила, каза Си, добавяйки, че подобни опити не служат на ничии интереси.

Китайската страна се противопоставя на политизирането и военизирането на икономическите и търговските връзки, както и на обмена в областта на науката и технологиите, добави той.

При настоящите обстоятелства Китай и Съединените щати споделят повече, а не по-малко общи интереси и е във взаимен и основен интерес и на двете страни трябва да предотвратят конфликти и конфронтация

и да постигнат мирно съвместно съществуване, каза той, добавяйки, че двете икономики са дълбоко интегрирани и двете са изправени пред нови задачи в развитието.

Във взаимен интерес и на двете страни е да се възползват взаимно от развитието си, каза Си, добавяйки, че също така е в техен интерес да насърчат глобалното възстановяване след пандемията, да се справят с изменението на климата и да разрешат регионалните проблеми чрез координация и сътрудничество между Китай и САЩ.

Двете страни трябва да се уважават взаимно, да се стремят към взаимна изгода, да се фокусират върху по-голямата картина и да поддържат здрава атмосфера и стабилни отношения на сътрудничество, каза Си.

От своя страна Байдън

отбеляза, че познава президента Си от много години и поддържа редовна комуникация, но нищо не може да замени срещата лице в лице в лице днес.

Байдън поздрави президента Си за избирането му за генерален секретар на Централния комитет на ККП,

както каза, че като две големи държави Съединените щати и Китай имат отговорност да поддържат конструктивни отношения.

Американската страна се ангажира да поддържа отворени каналите за комуникация между двамата президенти и на всички нива на управление, така че да позволи откровени разговори по въпроси, по които двете страни не са съгласни, и да засили необходимото сътрудничество и да играе ключова роля в справянето с климатичните промени, продоволствената сигурност и други важни глобални предизвикателства, което е жизненоважно за двете страни и народи, а също и много важно за целия свят, каза той.

Байдън потвърди, че стабилният и проспериращ Китай е добър за Съединените щати и света,

както добави, че Съединените щати уважават системата на Китай и не се стремят да я променят.

Съединените щати не се стремят към нова Студена война, не се стремят да съживят съюзите срещу Китай, не подкрепят „независимостта на Тайван“, не подкрепят „два Китай“ или „един Китай, един Тайван“ и нямат намерение да имат конфликт с Китай, каза той, добавяйки, че американската страна няма намерение да търси „отделяне“ от Китай, да спре икономическото развитие на Китай или да сдържа Китай.

Отбелязвайки, че как се развиват отношенията

между САЩ и Китай е от решаващо значение за бъдещето на света,

Байдън каза, че Съединените щати и Китай имат споделена отговорност да покажат на света, че могат да управляват различията си и да предотвратят недоразумения и погрешни възприятия или ожесточена конкуренция от преминаване в конфронтация или конфликт.

Американската страна споделя мнението, че е необходимо да се разработят принципите, ръководещи отношенията между САЩ и Китай, каза Байдън, като добави, че двата екипа могат да продължат дискусиите въз основа на вече съществуващите общи разбирания и да се стремят към ранно споразумение.

Правителството на САЩ се ангажира с политиката на един Китай. Той не се стреми да използва тайванския въпрос като инструмент за сдържане на Китай и се надява да види мир и стабилност в Тайванския пролив, добави той.

Двамата президенти се съгласиха, че съответните им дипломатически екипи трябва да поддържат стратегическа комуникация и да провеждат редовни консултации; техните финансови екипи ще продължат диалога и координацията относно макроикономическите политики, икономическите връзки и търговията; и двете страни ще работят съвместно за успеха на 27-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата.

Те също така постигнаха общи разбирания за провеждане на диалог и сътрудничество в областта на общественото здраве, селското стопанство и продоволствената сигурност и се съгласиха да използват добре китайско-американската

съвместна работна група за насърчаване на разрешаването на повече проблеми. Те също се съгласиха, че обменът между хората е много важен и обещаха да насърчат разширяването на такъв обмен във всички сектори.

Двамата президенти обмениха мнения и по украинската криза.

Си посочи, че Китай е силно загрижен за настоящата ситуация в Украйна. Той отбеляза четирите точки за това какво трябва да се направи, които той предложи скоро след избухването на кризата, и които международната общност трябва да направи заедно.

Си каза, че изправени пред глобална, комплексна криза като тази в Украйна, е важно да се обмислят сериозно три точки.

Първо, конфликтите и войните не водят до победа; второ, няма просто решение на сложен проблем; и трето, трябва да се избягва конфронтацията между големите държави.

Си каза, че Китай през цялото време е стоял на страната на мира и ще продължи да насърчава мирните преговори. Китай подкрепя и очаква с нетърпение възобновяването на мирните преговори между Русия и Украйна и се надява, че Съединените щати, НАТО и Европейският съюз ще проведат всеобхватни диалози с Русия.

Двамата президенти оцениха срещата си като задълбочена, откровена и конструктивна. Те инструктираха своите екипи незабавно да проследят и приложат важните общи разбирания, постигнати между тях, и да предприемат конкретни действия, за да върнат китайско-американските отношения обратно на пътя на стабилно развитие.

Двамата президенти се договориха също така да поддържат редовен контакт.

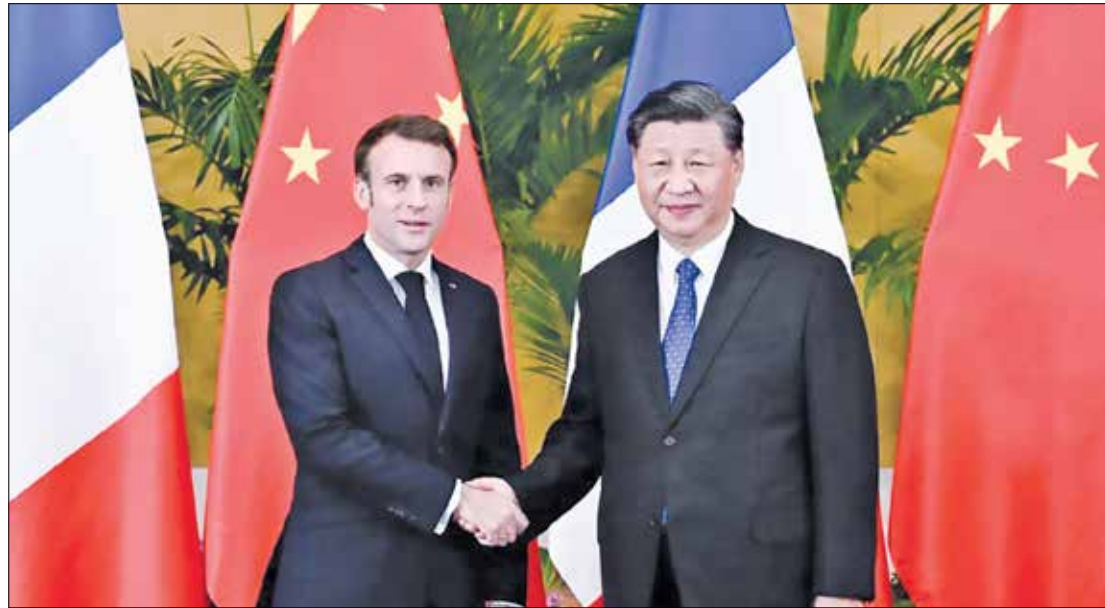
Укрепване на международния диалог

Членовете на Г-20 включват както големи развити икономики, така и нововъзникващи пазарни икономики. В допълнение към самия дневен ред на срещата, много внимание привлича и начинът, по който националните лидери общуват и си взаимодействат. В първия ден от срещата на върха президентът Си Дзинпин проведе двустранни срещи с лидери на осем държави, включително развитите страни Франция, Холандия, Австралия, Испания и съседна Южна Корея, както и развиващите се страни Южна Африка, Сенегал и Аржентина, за обсъждане на планове за двустранно сътрудничество и осигуряване на стратегически насоки за развитие на отношенията.

По време на срещата с **френския президент Еманюел Макрон** президентът Си Дзинпин подчерта, че двете страни трябва да се съсредоточат върху бъдещето и да свършат добра работа в отношенията на най-високо ниво, да зачитат взаимно основните си интереси и основни опасения, да задълбочават практическото сътрудничество, да насърчават непрекъснато новия напредък в традиционни области, активното използване на зелена енергия, технологичните иновации и потенциала за сътрудничество в други области.

Президентът Си Дзинпин подчерта, че след години на развитие Китай и ЕС са създали силна икономическа симбиотична връзка. Двете страни трябва да разширят двупосочната търговия и инвестициите, да поддържат стабилността и изрядността на глобалните индустриални и снабдителни вериги и да поддържат международните икономически и търговски правила и ред. Надяваме се, че френската страна ще накара ЕС да продължи да води независима и активна политика спрямо Китай каза китайският лидер.

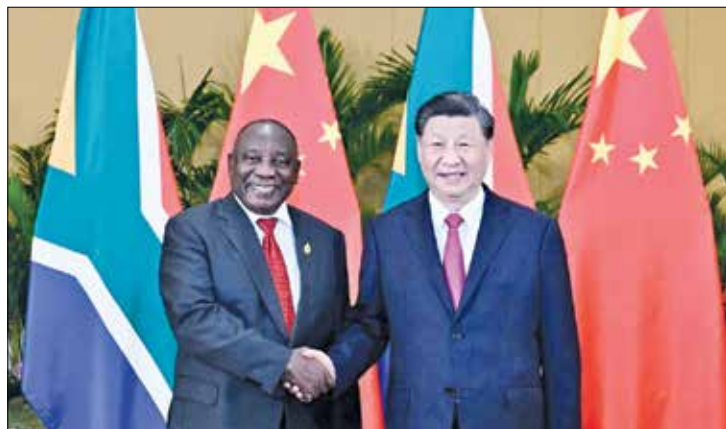
На среща с **министър-председателя на Нидерландия Марк Рюте** президентът Си Дзинпин посочи, че тази година се навършва половин век от установяването на дипломатически отношения на ниво посланици между Китай и Холандия. Най-ценният опит в отношенията между Китай и Холандия е откритостта и прагматизмът. Двете страни трябва да продължат да развиват тези характеристики, да засилят обмена на високо ниво, да консолидират политическото взаимно доверие, да разберат правилната



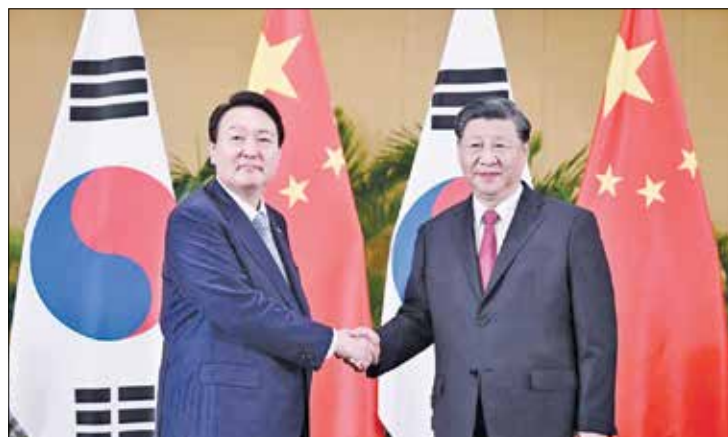
Президентът Си Дзинпин и неговия френския колега Еманюел Макрон

посока на двустранните отношения, да се придържат към взаимната изгода и печелившите резултати, да насърчават сътрудничеството в селското стопанство, опазването на водата, енергетиката и други области, да насърчават отвореното и прагматично цялостно сътрудничество между Китай и Холандия.

При среща с **южноафриканския президент Сирил Рамафоса**, президентът Си Дзинпин изтъкна, че Китай винаги гледа на отношенията между Китай и Южна Африка от стратегическа



Президентът Си Дзинпин и южноафриканския президент Сирил Рамафоса



Президентът Си Дзинпин и президента на РК Юн Сук Юе

гледна точка и има желание да консолидира политическото взаимно доверие с Южна Африка, за да насърчи по-голямото развитие на цялостната стратегическа връзка между Китай и Южна Африка. Китай подкрепя Южна Африка като ротационен председател на БРИКС през следващата година и е готов да работи с Южна Африка за задълбочаване на китайско-африканската солидарност и сътрудничество, засилване координацията в международните отношения и съвместно справяне с глобалните предизвикателства като изменението на климата, продоволствената сигурност, и енергийна сигурност.

При среща с **австралийския премиер Албанезе** президентът Си Дзинпин подчерта, че тази година се навършват 50 години от установяването на дипломатически отношения между Китай и Австралия. За да се усъвършенстват и стабилизират отношенията между двете страни, първо трябва да се очертае правилния поглед към различията и несъгласията помежду им. Преодоляването на различията, взаимното уважение и постигането на взаимна изгода и печеливши резултати е ключът към стабилното развитие на двустранните отношения. Китай придава значение на неотдавнашното желание на Австралия да подобри и

развие двустранните отношения. Двете страни трябва да обобщат опита и уроците на времето и да обсъдят как да върнат двустранните отношения в правилния път и да продължат устойчиво напред, каза Си.

При среща със **сенегалския президент Маки Сал** президентът Си Дзинпин подчерта, че Китай е готов да продължи да работи ръка за ръка със Сенегал по пътя на развитието и съживяването и страните да се подкрепят взаимно по въпроси, засягащи суверенитета, сигурността и интересите за развитие. Китай е готов да работи в сътрудничество със Сенегал, за да защити съвместно международната справедливост и справедливост и общите интереси на развиващите се страни. Китай активно подкрепя инициативата на Африканския съюз за присъединяване към Г-20.

Когато президентът Си Дзинпин се срещна с **президента на Южна Корея Юн Сук Юе**, той посочи, че тази година се навършват три десетилетия от установяването на дипломатически отношения между Китай и Южна Корея. 30-годишната история показва, че здравословното и стабилно развитие на китайско-южнокорейските

отношения е в съответствие с основните интереси на двата народа. Икономиките на Китай и Южна Корея са силно допълващи се и е необходимо да се насърчава съвместяването на стратегиите за развитие, за да се постигне общо развитие и просперитет за двете страни. Необходимо е да се ускори договарянето на двустранни споразумения за свободна търговия, да се задълбочи сътрудничеството във високотехнологичното производство, големите данни, зелената икономика и други области, съвместно да се поддържа международната система за свободна търговия, да се гарантира безопасността, стабилността и гладкото протичане на глобалната промишлена верига и веригата за доставки като двете страни се противопоставят на политизирането на икономическото сътрудничество и промяната в общата сигурност.

Когато президентът Си Дзинпин се срещна с **президента на Аржентина Фернандес**, той му припомни, че „заедно с вас обявихме провеждането на Годината на приятелството и сътрудничеството между Китай и Аржентина през 2022 г., тържествено отбелязвайки 50-ата годишнина от установяването на дипломатически отношения между двете страни и насърчаване на обмена и сътрудничеството в различни области на ново ниво“. Китай е готов да работи с Аржентина по многостранни платформи като Г-20, практикувайки истински мултилатерализъм и прилагайки инициативи за глобалното развитие и за глобалната сигурност.

На среща с **испанския премиер Санчес** президентът Си Дзинпин посочи, че през следващата година се навършват 50 години от установяването на дипломатически отношения между Китай и Испания. Здравото и гладко развитие на отношенията между Китай и Испания през последния половин век се корени във факта, че двете страни поддържат първоначалното намерение за установяване на дипломатически отношения, основани на взаимно уважение, равенство и взаимна изгода, и се придържат към правилния път на приятелско съжителство между държави с различни култури и системи. Китай насърчава модернизацията в китайски стил и се придържа към висококачествено развитие, което ще донесе нови възможности за развитие на държавите по света, включително Испания.

Външната търговия бележи стабилен ръст през първите 10 месеца на тази година

Главното управление на митниците на Китай съобщи неотдавна, че през първите 10 месеца на тази година вносът и износът поддържат стабилен растеж.

За периода общата стойност на вноса и износа на страната е била 34,62 трилиона юана, което е увеличение от 9,5 процента на годишна база. Външнотърговската структура на Китай продължава да се оптимизира.

АСЕАН остава най-големият търговски партньор на Китай, като заема 15,2 процента от външната



търговия на страната, търговията със страните в обхвата на инициативата „Един пояс, един път“ е нараснала с 20,9 процента на годишна

база, а с останалите 14 страни, членки на Регионално всеобхватно икономическо партньорство (RCEP) – с 8,4 процента.

Китай приветства компаниите от Германия и света да инвестират в страната

На 10 ноември изпълнителни директори на осем германски водещи компании съвместно публикуваха авторска статия, в която заявяват, че Китай ще запази импулса за икономически ръст. „Развивайки своя бизнес в Китай, германските компании максимално повишиха своята световна конкурентоспособност, което е от важно значение за повишаването

на икономическата мощ на Германия“, се казва още в статията.

В коментар на това на днешната си пресконференция говорителят на Външно министерство Джао Лидзиен каза, че Китай и Германия са както важни икономически партньори, така и добри икономически партньори. Китай неотклонно се придържа към принципа за отваряне и се стреми към създаване на пазарно-ориентирана бизнес

среда, базирана на закона. Това ще предоставя на компаниите в различни страни, включително и германските, повече средства за развитие на бизнеса си в Китай. Страната приветства компании от различни страни да инвестират в Китай, за да споделят възможностите за развитие и реализират взаимна изгода, което да даде тласък за стабилното и устойчиво развитие на световната икономика.

Китайският пътнически самолет C919 с нови 300 поръчки в Джухай

Китайската корпорация за търговски въздушни превозни средства Commercial Aircraft Corporation of China, Ltd. съобщи, че е получила 300 нови поръчки за нейния пътнически самолет C919 на 14-ото Китайско международно изложение за авиация и космонавтика (Airshow China), което се провежда в момента в град Джухай, провинция Гуандун.

Поръчките са от седем местни лизингови фирми, а именно China Development Bank Leasing, ICBC Leasing, CCB Financial Leasing, BOCOM Leasing, CMB Financial Leasing, SPDB



Financial Leasing и Suyin Financial Leasing.

В края на септември C919 бе сертифициран от Китайската администрация за гражданска авиация,

което е важна стъпка към неговото по-широко навлизане на пазара, а посетителите на изложението в Джухай имат възможност да го видят в полет.



Големите фирми за чипове показват увереност в пазарния потенциал на КНР

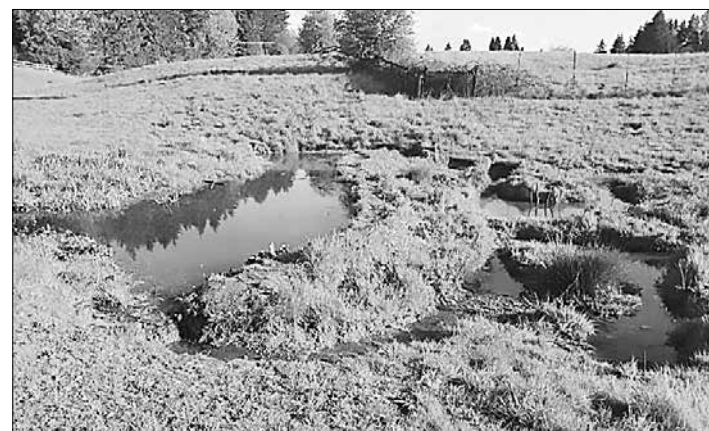
Редица мултинационални компании за производство на чипове се представиха на тазгодишното издание на Международно изложение за внос в Китай (СШЕ) на фона на глобалния икономически спад и нарастващия протекционизъм и така демонстрираха тяхната увереност в потенциала на Китай и решимостта им да продължат да работят на неговия пазар. Това заяви на редовната си пресконференция говорителят на Външно министерство Джао Лидзиен.

Коментарът му бе по повод информации в някои западни медии, че забраната на САЩ за продажба на чипове в Китай е причинила огромна загуба на приходи за големите компании в сектора

и те продължават да се надяват нещата да се подобрят и затова на тазгодишното изложение са такива пазарни играчи като Intel, AMD, Qualcomm и ASML.

„Изложението в Шанхай привлече редица мултинационални компании, включително големи американски, и по цялата производствена верига като оборудване за производство на чипове, производство на пластини, дизайн и полупроводникови материали“, каза Джао Лидзиен, добавяйки, че фирми като Tesla, Microsoft, Meta, Ericsson и Siemens също демонстрират най-новите си продукти и оборудване, като се фокусират върху авангардни технологии като метавселената, изкуствения интелект и роботиката.

Опазване на влажните зони край река Яндзъ



Река Яндзъ е една от най-големите влажни зони в света, а също и един от регионите с най-много редки и застрашени растителни и животински видове, горски ресурси и биоразнообразие в Китай, бе подчертано на провежданата се в китайския град

Ухан 14-а конференция на страните по Конвенцията за влажните зони.

През последните десет години икономическата зона по река Яндзъ бе определена като част от националната стратегия за развитие на Китай и опазването на околната среда по протежението ѝ е поставено на приоритетно място.

Китайските усилия за модернизация като модел за развитие на света

Пътят на Китай към общ просперитет вече е разглеждан като модел за развитие на света. След като завършва университет, Чи Дзиебо избира да се върне в родния си край – град Цъси, провинция Джъдзян, за да участва в ревитализацията на селските райони. Такава като него – млади хора, които в последните 10 години избират да се върнат в малкия град, се стремят да създават повече възможности за повишаване доходите на селските си. Благодарение на техните усилия, повече от 6000 местни фермери подобряват условията си на живот и развитието на бизнеса си.

За разлика от поколения на техните родители, Чи Дзиебо започва своя бизнес с помощта на процъфтяващите модерни технологии. През юни миналата година той е първият, който въвежда безпилотна сеялка за ориз в Цъси. Благодарение на сателитната навигационна система „Бейдоу“ и технологията за интернет на нещата, това маркира ключова стъпка за надграждане на традиционните оборудвания и повишаване ефективността на земеделието в района. Тези нововъведения допринасят изключително много за повишаване на доходите на местните фермери.

В демонстрационна ферма в Гонджулин в град Чанчун, провинция Дзилун, за прибиране на реколтата бяха използвани два самостоятелни комбайна. Те показват предимствата на високотехнологичното земеделие и развитието на технологиите в сектора. Разнообразни нови и напреднали технологии, включително автоматични трактори, направлявани от сателитната навигационна система „Бейдоу“, са използвани на 67 хектара площ обработваема земя.

„С подкрепата на „Бейдоу“ можем предварително да зададем траекториите на тракторите“, заяви Чън Гуошун, експерт в Североизточния институт за география и агроекология при Китайската академия за науките. Според него прилагането на тези нововъведения може да спести 50% до 60% от труда и да съкрати времето за прибиране на реколтата от около месец до само пет дни. „Използването на самостоятелните машини има много предимства. Те са наистина интелигентни, много лесни за използване и при тях няма никакви грешки при траекториите на обработване на земята“, заяви Чън и добави, че приложението на такива интелигентни машини прави есенното прибиране на реколтата по-ефективно и лесно.

С помощта на технологиите и иновациите китайското икономическото

и да предотвратим поляризацията“, заяви той.

Според експерти, засилените усилия на Китай за стремеж към общ просперитет за всички ще помогне за увеличаване на вътрешното потребление, напредък на нов модел за развитие на „двойна циркуляция“. Това е принцип, в който вътрешният пазар

прецизни, за да се възползват от възможните в синергични индустрии с цел общ просперитет“.

Ключът за постигането на общ просперитет се крие в преодоляването на регионалните разлики и намаляване на разликите между богатите и бедните, както и стремеж за по-балансирано и координирано развитие.

изследовател в Института за пространствено планиране и регионална икономика при Държавната комисия за развитие и реформа заяви, че наред със стабилното висококачествено развитие Китай първо ще направи икономическия пай по-голям и след това го раздели правилно чрез разумни институционални договорености.

През изминалото десетилетие Китай, който в момента е втора икономика в света, постига стабилно и устойчиво икономическо развитие. През 2021 г. китайската икономика заема 18,5% от световната, което е с 7,2% повече в сравнение с 2012 г. Разполагаемия доход на глава от населението в Китай възлиза на 35 128 юана (4 830 долара) през 2021 г., повече от двойно в сравнение с 2012 г.

Дзян Дзинцюен, ръководител на Службата за изследване на политики при ЦК на ККП, заяви на пресконференция, че за да се насърчи общият просперитет, връзката между приготвянето на „пая“ на богатството и разделянето му трябва да се управлява добре и справедливо разделяне ще се случи само при условие, че паят е добре направен.

Китай ще осигури и подобри поминъка на хората в процеса на развитие и се придържа към система за разпределение на доходите, при която основното е разпределението според работата, докато множество други форми на разпределяне съществуват заедно с него.

В доклада пред 20-ия конгрес на ККП Си Дзинпин подчерта системата за разпределението на доходи като основополагаща система за насърчаване на общия просперитет.



развитие се ускорява. През изминалото десетилетие провинция Джъдзян, която е икономическа сила и демонстрационна зона за постигане на общ просперитет, постигна по-балансирано и координирано развитие чрез изследователските си усилия за общ просперитет и модернизация.

Доходите на жителите в селските и градските райони на провинцията се удвоиха през изминалото десетилетие. Разликата в годишния доход на глава от населението между градските и селските жители там е намалела, от съотношение 2,37 към 1 на 1,94 към 1.

В доклада си пред 20-ия конгрес на ККП генералният секретар на ЦК на ККП Си Дзинпин обяви ключова задача за напредък във възраждането на Китай на всички фронтове чрез модернизация от китайски тип за следващите пет години.

Общият просперитет е характеристика на китайския път за модернизация. Постигането на общ просперитет е определяща черта на социализма с китайска специфика и включва дълъг исторически процес, заяви Си Дзинпин. „Трябва да полагаме усилия да поддържаме и насърчаваме социалната справедливост, да носим просперитет на всички

е опората, а вътрешният и международният пазар се подсилват взаимно. Така ще се насърчава висококачественото развитие, задвижено от иновациите, предоставя се път за справяне с общите предизвикателства на света и се дава тласък за глобалния просперитет.

Чуждестранните компании приветстват солидните стъпки на Китай за насърчаване на общия просперитет, като казаха, че това ще предложи повече възможности за растеж на заинтересованите страни в света.

„Преследването на общ просперитет е настоящата цел на Китай. Това ще означава по-нататъшни положителни промени в живота на една пета от световното население, живеещо в Китай“, заяви Марк Бураж, изпълнителен директор на Hays Asia. „То се основава на това, че Китай следва път, който ще доведе до голямо увеличение на размера на населението със средни доходи.“ Това естествено ще предизвика по-голямо търсене на пазара и несъмнено ще представи повече възможности за международния бизнес, заяви още той.

Денис Депо, който е изпълнителен директор на Roland Berger, заяви: „Международните бизнеси трябва да бъдат по-щателни и

Това е жизненоважна част на китайския ангажимент за придвижване и разширяване на китайската модернизация.

„Китайският път за социалистическа модернизация е различен от западната модернизация, защото той следва философията за поставяне на народа като най-важен в процеса на развитието“, заяви Луо Джъхън, главен икономист в компанията за ценни книжа „Юекай“. Дзя Жуосян, старши



Износът на електроенергия от град Хами надхвърли 400 милиарда киловатчаса

В началото на ноември общият размер на износа на електроенергия от град Хами, Синдзян-уйгурски автономен регион, е достигнал 400,5 милиарда киловатчаса, заемайки почти 70% от общия за района. Град Хами притежава богати енергийни ресурси, включително вятърни, слънчеви и въглищни.



Китайската живопис в древността (II част)

Китайската живопис през по-голямата част от историята си се придържа към традицията и темите не са много разнообразни. Много основни теми в китайската картина възникват още в периода на древността. По-долу ще се запознаем с най-важните от тях.

дълбочина и пространство. Но при династия Тан тези трудности са преодоляни. Според по-късни критици и историци по това време се създават две школи по пейзажна живопис.

Едната с представители Ли Съюн (李思训, 653 – 718)

жанр на рисуване е известен като синьо-зелен пейзаж (青绿山水).

Другата школа, основана от поета художник Уан Уей (王维, 701 – 761), се характеризира с монохромно мастило и развива по-спонтанна техника, наречена

ли на Чан будизма.

До късната династия Тан пейзажната живопис често възплава универсалния копнеж на култивирания хора да избягат от ежедневието си свят, за да общуват с природата. С разпадането на династията

Фигурални картини

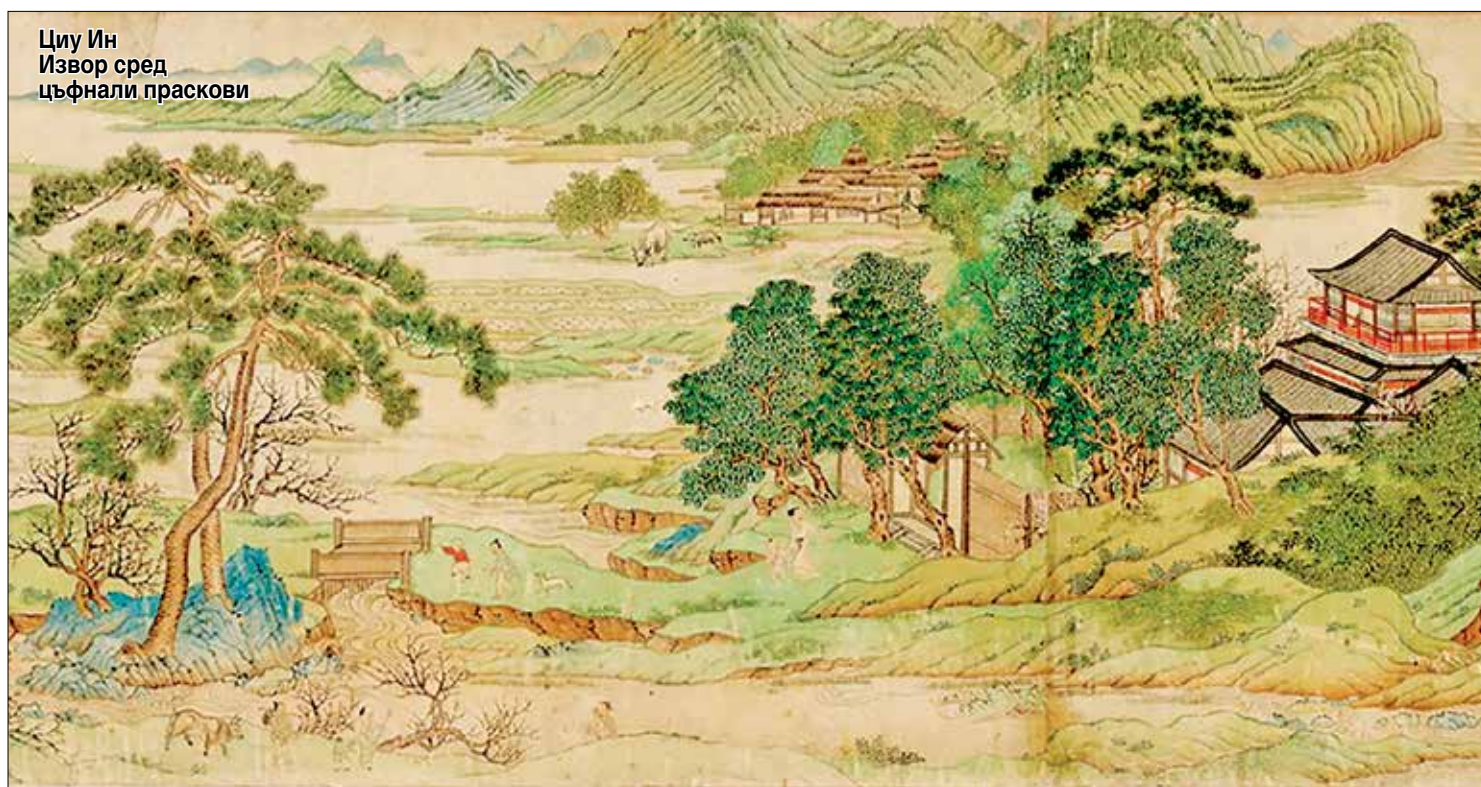
Човешката фигура като предмет на китайската живопис се появява много преди други известни теми като пейзажа или изобразяването на птици и цветя. Целта зад фигуралните картини в древността била основно религиозна и политическа.

Археологически открития на рисунки върху коприната, стенописи по гробници и пещери ни предоставят поглед върху развитието на фигуралната живопис още от периода Пролети и есени (722 – 481 г. пр. н. е.) до династиите Уей и Дзин (265–420).

Пейзажи

Много критици смятат пейзажите за върховата форма на китайската живопис. Отначало пейзажите са фон, предоставящ естествена среда за развитие на сюжета във фигуралните картини.

Един от най-ранните примери за това е „Нимфата от река Ло“ на Гу Кайджи (ок. 344 – 406). Оригиналът на тази картина вече не съществува, но при династия Сун (960 – 1279) се създават копия, които днес може да видим в



Дворцовия музей в Пекин и в галерия Freer във Вашингтон, САЩ.

С началото на династия Тан (618 – 907) развитието на пейзажната живопис не е голямо отчасти заради още по-голямото търсене на будистки икони и отчасти, защото художниците от това време все още се борят с проблемите, свързани с изобразяването на

и сина му Ли Джаодао (李昭道, нач. на 8-и век), която се отличава с изключително декоративния и педантичен начин на рисуване, използвайки прецизна линейна техника, извлечена от по-ранни художници като Гу Кайджи и Джан Дзъциен (около 550 – 604). Те често използват минерални цветове синьо и зелено за декорация, така че техният

„помо“ („счупено мастило“), използвайки различни нюанси за разреждане на мастилото.

Тези две школи по-късно (при династията Мин) са наречени съответно Северна школа и Южна школа.

Трябва да се отбележи, че наименованието не се основава на географски посоки или региони, а е аналогия с различните шко-

концепцията за оттегляне към природата се превръща в основен тематичен фокус на поети и художници.

Изправени пред провала на човешкия ред, просветените търсят постоянство в естествения природен ред, оттегляйки се в планините, за да намерят убежище от хаоса на династичния крах.

Извор сред цъфнали праскови

„Записки за извора сред цъфналите праскови“ е произведение на пейзажната лирика от Тао Юенмин (陶渊明), написано през 421 г. за случайното откриване на ефирна утопия, където хората живеят съвършено в хармония с природата, без да знаят нищо за външния свят в продължение на векове.

Тао Юенмин живее във време на политическа нестабилност и национално разединение. Историята му описва как рибар случайно доплава до поток в гора изцяло от цъфтящи прасковени дървета, където дори

Гу Кайджи
Нимфата от река
Ло (фрагмент)



Гу Кайджи
Нимфата от река
Ло (фрагмент)



Известни художници от древността

Гу Кайджи
(顾恺之, ок. 344 – 406)

е роден в Уси и е един от най-ранните известни художници в Китай. Той е ексцентричен придворен, който е най-известен като художник на портрети и фигури и като поет. Той е останал в историята като първия художник, изобразил Вимала-кирти – будистки светец, който е много популярен в Китай.

Изкуството на Гу Кайджи е известно днес чрез копията на три копирени свитъка с картини: „Съвети на придворната учителка“ (女史箴图), „Нимфата от река Ло“ и „Мъдри и доброжелателни жени“ (列女仁智图). Гу Кайджи пише и три книги за теория на живописата: „За живописата“ (论画), „Въведение на известни картини от династиите Уей и Дзин“ (魏晋胜流画赞), „Записки по рисуването на планината Юнтай“ (画云台山记). Според него „душевността при рисуването на фигури се крие в очите“.

Джан Дзъциен
Пролетно пътуване



Джан Дзъциен
(展子虔, края на 6-и век)

е известен художник от окръг Янсин в днешна провинция Шандун. Той е държавен служител по време на династия Суей и е талантилен и всеотдайно развит художник, чиито пейзажи са най-влиятелните за времето си. Той дава принос към натуралистичното изобразяване на перспективата на разстоянието и измерението в пейзажната живопис. Смята се, че картината „Пролетно пътуване“ (游春图) е автентична творба на Джан Дзъциен и най-старият екземпляр на китайска пейзажна живопис.

земята е покрита от прасковени цветчета. Когато той достига края на потока, намира пещера. Отначало тя е много тясна, но след като успява да премине тунела, стига до входа на скрито селище. Жителите на селището са изненадани да го видят, но са добри и дружелюбни към него. Те му обясняват, че предците им избягали на това място по време на размириците от династия Цин (221 – 206 г.

пр. н. е.) и те самите не са напускали обиталището си и не са общували с други хора оттогава. Затова те не са чували нищо за последвалите промени и политически династии.

Рибарят е посрещнат топло и остава в селището цяла седмица. Преди да си тръгне, той е предупреден да не споделя за това, което му се е случило, с други хора. Въпреки това той отбелязва пътя си на

обратно и по-късно разказва всичко. Неуспешно търсят селището отново и отново, но напразно.

След написването на тази творба изворотът сред разцъфнали праскови се превръща в символ на съвършения свят в сърцето на китайците. Историята вдъхновява много по-късни стихотворения, картини и музикални творби и се превръща в класически жанр на живописата.

Въпреки идеите на САЩ за “сдържане”, световният бизнес и наука се стичат в Шанхай

От 5 до 10 ноември тази година в китайския град Шанхай се провежда Петото международно изложение за внос – ключово събитие, което всяка година събира все повече представители на бизнеса и не само. Експото от 2021 г. беше посетено от 100 държави и международни търговски организации, както и в конкретен план от 400 000 професионални посетители, които се регистрираха за него, съобщава Радио Китай за чужбина. При това става въпрос за епохата на COVID пандемията и все по-нарастващата глобална геополитическа конфронтация, която обаче не попречи на това уникално мероприятие.



Тази година посетителите бяха повече от миналата, отбелязва в коментара си за голямото международно събитие. 145 държави, региони и международни търговски организации, както и предприятия от 127 държави участваха в тазгодишното международно експо в Шанхай. Това е голямо увеличение, което отразява експоненциално нарастващата роля на Китай и китайската икономика за глобалните икономически и търговски процеси. Ще участват и цели 284 компании от известния списък Fortune 500 (500-те най-богати компании на сп. „Форчън“).

По време на изложението бяха показани стотици нови продукти, технологии, услуги и идеи, сред които високи технологии, земеделски продукти, медицински и консуматорски изделия, модерни медицински машини и различни индустриални произведения и не само. Тази година специален акцент бе поставен върху изкуствения интелект, а също и върху цяла подсекция за технологии, които са свързани със защита на природата и нисък въглероден отпечатък. Това отразява твърдия ангажимент на Китай, който, за разлика от държави, които много говорят за зелени политики, но малко правят, си е поставил амбициозни задачи за въглеродна неутралност, които гони с бързи темпове и ефективност, признати по цял свят.

Всичко това като цяло влиза в съзвучие с мащабните заложени цели и планове на 14-ия петгодишен план на Китай за периода 2021 – 2025, които ще изменят не само Китайската народна република, но по същество и целия свят.

В духа на идеята на КНР за единно човечество

В духа на китайската идея и политика за „единно човечество“

и споделена човешка съдба, не е изненадващо, че на изложението ще бъдат видяни и уникални нови иновации и продукти и на западни компании, като Тесла, които ще покажат робота Tesla Bot за първи път или пък „Астра Зенека“, които ще покажат интересни неща в сферата на медицината или пък новозеландските млекопроизводители от Theland. Докато някои политици на Запад говорят за протекционизъм, санкции и „сдържане“, Китай, както е видно, събира научния, технологичен и икономически потенциал на цялото човечество, а не само на своята собствена нация, коментира Радио Китай за чужбина. Медията посочва официални данни, които показват, че за периода от началото на изложението през 2018 година до 2021-ва, в резултат на мероприятията са създадени 1500 нови продукта, технологии и услуги, които са довели до оборот от 270 милиарда долара – колосална сума за едно изложение.

„Международното изложение за внос на Китай стана показателен пример за новата парадигма на развитието на страната, платформа за отваряне с висок стандарт и публично добро за целия свят“, заяви китайския президент Си Дзинпин в обръщение към експото от 4. 11. 2022.

Ключовото тук е, че това изложение показва отварянето на Китай към цялото човечество и света в името на общата споделена съдба и то в ситуация, когато има тежка геополитическа конфронтация и политика на „сдържане“, инициирана от някои големи западни държави.

И докато отделни западни политици говорят за „сдържане“ и конфронтация, в Шанхай атмосферата е друга - на сътрудничество, иновативност и заедност. „Китай ще работи с всички страни и

групи, за да сподели възможностите на огромния си пазар“, подчерта още китайският лидер Си Дзинпин.

Разбира се, това няма как да стане без формирането на сериозен, платежоспособен и устойчив вътрешен пазар на Китайската народна република, поради което китайските власти в лицето на ККП и лидера Си Дзинпин работят усилено за създаването на нови механизми в сфери като търговията, услугите и производството. Позитивното е, че всички китайски постижения се споделят със света, което е в противовес с политиката на протекционизъм и недоверие, която се изразява от някои западни политици. Стана ясно, че Китай ще продължи своето институционално отваряне към света във всеки аспект, за да направи по-лесно бизнес сътрудничеството, което е ключ към взаимния просперитет.

Въпреки всички политически и геополитически превратности, тази година в Шанхай се вижда, че когато човечеството работи заедно и в дух на разбирателство и уважение към взаимните интереси, постиженията и общите ползи могат да бъдат несравнимо по-големи, отколкото при играта с нулева сума и връщането към менталността от Студената война.

Фактически изложението в Шанхай служи като обединително звено за бизнеса, науката и търговията между 145 държави и стотици фирми (само тази година, а по-нататък може би и за цялото човечество).

Вратата на Китай е отворена за всички по света

Да, някои западни политици говорят за „декуплиране“ (отделяне) на Европа и Америка от Китай, но стотици бизнеси, лидери

в своите сфери от цял свят показват, че това нито е толкова лесно, нито е смислено и изгодно. Духът на свободната търговия и сътрудничество се оказват по-силни от духа на протекционизма и конфронтацията.

По-нататък в обзора на темата се посочва, че на фона на американските обвинения, че Китай е „затворен“, Международното изложение за внос в Шанхай е ярко доказателство, че не Китай е този, който е затворен.

По-скоро тези, които говорят непрекъснато за санкции, протекционизъм и „сдържане“, все повече се ограждат от света със стени, изплашени от перспективата, че ще изгубят имажинерната си хегемония. За щастие, вратата на Китай не е затворена и страната непрекъснато демонстрира своето желание за сътрудничество с всички по света, включително и със САЩ и Запада. Каквото и да говорят американските политици, фактът, че някои от най-големите и напредничави американски бизнеси са на изложението в Шанхай, е показателен, че Америка и Китай могат да постигнат повече заедно, отколкото когато се „отделят“ или се ангажират с политика на „сдържане“.

Като говорим за свободна търговия и обвиненията, че Китай е „затворен“, е добре да си припомним, че докато Китай кани големи американски компании като „Тесла“ в страната си, правителството на САЩ заплашва бизнесите да не инвестират в КНР и да не се опитват да печелят от необятния китайски пазар.

Именно такива инициативи като изложението в Шанхай са нужни днес, за да разберат всички страни, че търговията, партньорството и приятелството са по-ценни от конфронтацията и „студената“ или „гореща“ война.



Ново поколение ракета носител

На 14-ото международно изложение за авиационни и космически технологии в Джухай, провинция Гуандун, бе представен модел на разработена от Китай пилотирана ракета носител от ново поколение.

Проектантите заявиха за в. „Глобал таймс“, че новата ракета носител е предназначена за изстрелването на новото поколение пилотирани китайски космически кораби и спускаеми апарати за лунната

повърхност, като акцентът е поставен върху високата надеждност и безопасност. В момента те завършват изследователския етап.

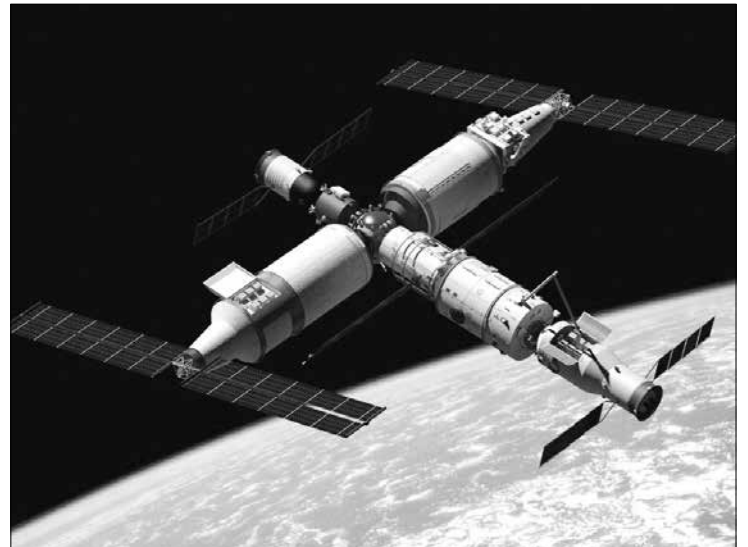
От Китайската корпорация за космически науки и технологии обясниха, че ракетата носител ще бъде с три и половина степени, височина от 90 метра, диаметър 5 метра и ще тежи около 2187 тона при изстрелване. Тя ще е с капацитет за полезен товар от 27 тона директно до лунната трансферна орбита, или 70 тона до околоземната орбита.

„Тиенджоу-5“ се скачи с китайската космическа станция

Неотдавна товарният космически кораб „Тиенджоу-5“ извърши бърза автономна среща и скачване с „Тиенхъ“, основния модул на китайската космическа станция, само два часа след изстрелването. За първи път тайконавти посрещнаха товарен кораб в космическата станция.

След отделянето от ракетата-носител, „Тиенджоу-5“ навлезе в ниска околоземна орбита от 200 км, придвижи се на 393 километра до орбитата на космическата станция и осъществи скачването чрез автономно насочване на дълго и късо разстояние. Цялата операция по скачването бе съкратена от предишните 6,5 часа на 2 часа.

Преди време след като се отдели от орбиталната станция „Тиенгун“ „Тиенджоу-4“ започна контролирано навлизане в земната атмосфера. Корабът изпълни планираните задачи, успешно се разкачи от космическата станция и започна



самостоятелен полет, съобщиха от агенцията в своя профил в WeChat.

На 31 октомври Китай изстреля втория лабораторен модул към националната си космическа станция и тя придоби окончателната си Т-образна форма.

В момента орбиталният комплекс се състои от базовия модул „Тиенхъ“, двата лабораторни модули „Уънтиен“ и „Мънтиен“, както и от пилотирания космически кораб „Шънджоу-14“.

Китайската космическа станция е разположена на височина от около 400 км.

Предвижда се да работи поне десет години. Тя е предназначена за трима души (до шестима при смяна на екипажа или пристигане на гостуващи мисии).

Масата на Т-образния комплекс, който има три възела за скачване и шлюз за излизане в открития Космос, е 66 тона. Обемът на отсеците достига 110 кубически метра.

Очаква се орбиталната станция да започне да функционира напълно тази година. Китай обяви, че тя ще бъде достъпна за международни проекти.

Надежда за китайските младежи с увреждания

Откритото през 1908 г. училище за деца със специални нужди в Чанша е най-старото от този тип в Китай. То осигурява предучилищна рехабилитация, деветгодишно задължително и средно професионално образование на деца със зрителни и слухови увреждания, умствена изостаналост и нарушения в развитието. Училището предоставя на над 300 подобни образователни институции в страната резултатите си от различни проучвания, заяви за агенция „Синхуа“ партийният секретар на училището Ние Бин.

През 2005 г. в това училище бе създадена арт група с името „Мечта за криле“ за музиканти, певци, танцьори и други извънкласни форми на обучение. Негова цел е да насърчи всестранното развитие на учениците. Ръководителят й Дзън Лиюен е уверена, че дават възможност на децата да подобрят физическата

си координация, да се почувстват по-уверени и удовлетворени от постиженията си. Освен това им дава възможност да покажат своя талант в светлините на прожекторите. Групата има десетки награди от конкурси в страната и чужбина.

За танцьорите с увредено зрение целият процес на обучение е голямо предизвикателство, особено в началото, обяснява танцовият ръководител Чън Лу. „За да усвоят прецизно движението и позицията, учениците трябва да докоснат тялото на инструктора, след което да го имитират и да се опитат да изградят мускулна памет след безброй повторения. Те трябва също да настроят уши, за да разберат посоката на движение, докато променят конфигурацията“, обяснява Чън Лу.

Ниен Ниен е 13-годишен танцьор от групата. Заради тежкото му зрително увреждане, преди той често изпада в депресии. Но през последните две години, откакто танцува, нещата се



променят. „Имам приятели в групата“, разказва той. „Бавно усвоявам движенията, но инструкторите и другите членове на групата не се отказаха от мен и продължихме заедно. Те ме насърчават, а аз давам най-доброто от себе си.“

Китай обръща голямо внимание на образованието на децата с увреждания. Във всеки окръг с население повече от 300 000 души има училище за деца със специални нужди, а процентът на записалите се за задължителното образование в тях е над 95%, сочат данни на китайското министерство на образованието.

По-рано тази година

централното правителство представи план за действие с искане да се ускори висококачественото развитие на специалното образование през 14-ата петилетка (2021 – 2025).

В него се изисква също процентът на записалите се за задължително образование деца с увреждания да достигне 97 до 2025 г.

Училището в Чанша предлага персонализирани професионални курсове, за да подготви учениците за бъдещото им кариерно развитие, като моден дизайн за децата с увреден слух, традиционен китайски масаж за тези с увредено зрение и по

домашни услуги за умствено изостаналите и тези с нарушения в развитието. „Това дава възможност на децата да са наясно предварително с уменията, от които ще се нуждаят, за да упражняват определена професия“, обяснява учителят Дзън Циенлан.

Ли Хайся споделя, че синът ѝ е много по-щастлив откакто посещава часовете по пекарство в училището. „Синът ми обича да пече. Той зарадва цялото семейство на миналия празник Средата на есента със собственоръчно приготвените от него изключително вкусни лунни сладкиши“, казва тя със задоволство.

Психиатър полага усилия за по-добрата информираност на населението за психичното здраве

За много хора обсеивно-компулсивното разстройство (ОКР), или натрапливата невроза, вероятно изглежда относително безобидно състояние. Когато обаче човек не е в състояние да му се противопостави, въпреки че осъзнава ирационалността на мислите и действията си, тогава се налага да се потърси лекарска помощ.

Всъщност почти всеки е преживявал някоя форма на натрапливост, например стискането на палци, носенето на амулети, връщането, за да се провери дали е изключена ютията и т. н. Когато обаче обсеивите (натрапливите мисли) и компулсиите (натрапливите действия) са чести, заемат голяма част от времето, предизвикват прекалена тревожност, внасят затруднения в ежедневието, работата и взаимоотношенията с околните, то тогава може да се говори за болестно състояние. Когато, например, заради натрапливото опасение, че може да се зарази с някакъв вирус, човек прекарва много време в миенето на ръцете си.

В Китай от ОКР е засегнато около 1,5% от населението, но въздействието на това състояние бе разкрито при задълбочено проучване през 2019 г. Според резултатите от него натрапливата невроза причинява 33 милиарда юаня (4,78 милиарда щатски



долара) икономически загуби всяка година.

Уан Джън е заместник-директор на Шанхайския център за психично здраве и е наясно с това. През последните 20 години той е посветил много от своето време и усилия за по-доброто разбиране на това състояние, което медицинската общност определя като „ракът на психичните заболявания“ заради дългосрочната прогноза, ниския процент на пълно възстановяване и неизвестна категорична причина.

През последните няколко години д-р Уан Джън, който е специализирал и в изследванията на тревожни и посттравматични стресови разстройства, се фокусира върху из-

следването на клиничните проучвания за лечебните техники вместо теориите за патогенезата.

Това изместване на фокуса се дължи отчасти на един пациент, който той лекувал през 2014 г. „Пациентът бе от Вътрешна Монголия и започна разговора с думите, че нашата клиника е последната му надежда, тъй като няма никакво подобрение след леченията в множество други здравни заведения в страната“, обяснява д-р Уан Джън в интервю за „Чайна дейли“. „Споменаването на „последна надежда“ за мен като психиатър означаваше, че този човек повече няма да потърси лекарска помощ и дори е възможно да сложи край на живота си, ако отново не

види какво подобрение.“

Изследванията на екипа му върху техниките за лечение на ОКР довеждат до разработването на ново решение, което представлява подобрена форма на хирургичните операции за дълбоко мозъчно стимулиране. За разлика от практикуваната в други страни конвенционална процедура, която включва използването на един електрод за стимулиране на определена зона в мозъка, за да се регулират необичайните импулси, д-р Уан Джън вярва, че неговото клинично изпитване за едновременно стимулиране на две зони с един електрод е по-ефективно. „В момента сме в процес на клинични изпитвания. Ако успеем, това ще е вълнуваща крачка напред, която може да пренапише насоките за лечението на ОКР“, казва той. „Изследванията ме правят щастлив не само заради пробивите, но и защото важните открития могат да намалят болката на хората. Това е чарът на научните изследвания.“

Управата на Шанхай на няколко пъти награждава д-р Уан Джън за непрекъснатите му усилия. Той е носител и на национална награда за изключителните усилия на екипа му по време на борбата с пандемията от COVID-19 в Ухан, провинция Хубей, през 2020 г.

За д-р Уан Джън е голямо удовлетворение, когато вижда, че хората са все по-добре информирани за психичното здраве. Все още нерешен остава обаче проблемът с недостига на професионални терапевти.

В Шанхайския център за психично здраве, където работи той, пациентите често трябва да чакат между три и шест месеца, за да

получат достъп до редовни консултации с психотерапевт. В частните клиники условията са по-добри, но един сеанс струва хиляди юани, което не всеки може да си позволи. Затова Центърът има планове за разработването на онлайн платформа, която ще позволи на повече хора да получат достъп до лечение. Те ще се възползват от натрупания по време на работата в Ухан полезен опит в предоставянето на телефонни и видео консултации.

Натоварването на шанхайския психиатър вероятно ще се увеличи през следващите месеци, тъй като Шанхайският център за психично здраве през юли получи задачата да работи задно с други две клиники в Пекин и провинция Хунан за развитието на грижите за психичното здраве в страната. Д-р Уан Джън, за когото това е добра новина, обясни, че ще отговарят за разработването на съвременни медицински техники и справянето с най-трудните психични заболявания. „Подобна инициатива ще позволи на Китай за едно десетилетие да се издигне до световно ниво в сферата“, уверен е той.

Шанхайският психиатър участва активно и в усилията за подготовката на повече специалисти в областта на психичното здраве, за да се попълни сериозният недостиг в страната. В момента Китай разполага с над 50 000 регистрирани психиатри, което е около 1,5 пъти повече от преди 10 години, но това все още не е достатъчно за една такава голяма държава.

„Обществото все още не е добре осведомено и много хора не търсят професионална помощ заради съществуващите предразсъдъци по отношение на психичните проблеми. Притеснен съм и от недостига на здравни ресурси“, казва д-р Уан Джън.

Според проучванията 16,6% от възрастните в страната са имали психични проблеми поне веднъж в живота, а над 80% от хората с депресия и тревожност не са получили подходящо лечение.

„Надявам се моята работа да помогне за предотвратяването на повече страдания. Би било чудесно, ако успеем да увеличим дела на хората, търсещи професионално лечение, от 20 на 50%“, казва д-р Уан Джън.

Ново иновативно лекарство срещу депресия

Наскоро Държавното управление на медицинските продукти на Китай одобри за пускане на пазара нов тип антидепресант, разработен от китайския университет „Йентай“. Таблетките Толудесвенлаксин хидрохлорид са иновативно лекарство на китайските учени с независими права върху интелектуалната собственост за лечение на депресия, се посочва в документа за одобрение.

Тиен Дзинуей, професор в университета „Йентай“ и ръководител на изследователския екип, казва, че новото лекарство има доказан ефект в облекчаването на депре-



сивните симптоми. Разработката му е продължила повече от 10 г. и е била съсредоточена върху преодоляването на недостатъците на най-често използваните антидепресанти.

Джан Хунйен, професор от Шеста болница на Пе-

кинския университет, също посочва, че според клиничните изпитания, новото лекарство е в състояние да отговори на нуждите на пациентите за облекчаване на тревожност, умора и когнитивни разстройства.

Обслужване на възрастното население В рамките на 15 минути

Седмото национално преброяване на населението, което се проведе в края на 2020 г., установи, че броят на хората над 60 години в страната е 264 милиона, като показва тенденция към бързо нарастване. Според международните стандарти Китай ще навлезе скоро в средната степен на застаряващите общества. Това поставя редици въпроси пред правителството, и най-вече този за обслужването на възрастните. Властите обявиха, че през 2021 – 2025 г. трябва бъде създаден т. нар. кръг за обслужване на възрастното население в рамките на 15 минути и това обяснимо предизвика голям обществен отзвук и въпроси.

Риба в доматен сос, пържено пилешко с гъби, супа с яйца и водорасли са част от менюто в столова за възрастни в пекинския район „Чаоян“, където никога не липсват посетители.

76-годишният Ли и жена му са сред редовните клиенти, които се хранят тук по три пъти на ден – за закуска, обяд и вечеря. „Храната е вкусна, вижте, издох всичко“, сочи с усмивка възрастният мъж празната си чиния.

Г-жа Тан поръчва едно ястие с месо и две постни, за които плаща общо 16 юана (около 4 лева). „Живея сама и не искам да готвя. В моя жилищен комплекс има столова за възрастни, която е на десетина минути пеша от дома ми. Освен това, така можем да разговаряме със съседите всеки ден, докато се храним“, обяснява тя.

Освен столова, в жилищния комплекс на г-жа Тан, се предлагат и други услуги за възрастни хора. Един от служителите, които се занимават с това – г-н Фан, обяснява, че те включват дневни грижи и рехабилитационна терапия. „Разполагането на центъра в жилищния комплекс има за цел да улесни възрастните в позната среда, така че те да могат да се възползват от необходимите им услуги наистина в рамките на 15 минути“, добавя той.

Данни на Националната комисия по здравеопазване показват, че в момента в Китай 90% от възрастните живеят сами, 7% се възползват от услуги за грижа, предоставяни от местните общности, и едва 3% се намират в домове за стари хора. „Затова акцентът на обслужването на възрастните хора ще бъде върху услугите за онези, които не живеят в домове, така че да се създаде „15-минутен кръг“ и да се улесни максимално живота им без те да напускат жилищата си“, казва Уан Хайдун, директор на отдел „Здравеопазване за възрастните“ към комисията.

Как да се изгради този кръг? В правителствен документ, озаглавен „Насоки

за подобряване на работата, свързана с възрастното население“, се определят конкретни изисквания за услугите, предоставяни в домовете за възрастни и в жилищните общности.

В тях се посочва, че до 2025 година трябва да бъде завършено изграждането на „кръг за обслужване на възрастни в рамките на 15 минути“, като фокусът е върху подобряване на грижата за хората в жилищните райони в градовете и в селата.

„Този модел позволява на възрастните хора да продължат да останат в своите домове, като същевременно се разнообрази техният живот, осигури им се удобен достъп до



медицински услуги и социално общуване, което е от полза за тяхното здраве“, обяснява Ду Мин от националния Център за проучване на населението и неговото развитие. Към момента на много места в страната върви изграждането на „кръг за обслужване на възрастните хора в рамките на 15 минути“ и тази програма се радва на наистина топъл прием и позитивни оценки.

„Всеки над 80 години в нашия квартал може да получи надбавка към пенсията от 200 юана всеки месец и специален бонус от 900 юана за Деня на възрастните хора“, казва г-жа Джан

ми направиха ремонт в спалнята, тоалетна и кухнята, инсталираха дръжки и паник бутон на местата, които често използвам. Много е удобно“, споделя възрастната жена.

В рамките на цялата страна непрекъснато се усъвършенстват съоръженията и услугите, свързани с възрастното население. В Чунцин, онлайн

отдых и забавления, където можем да общуваме“, казва 78-годишният Джан Шъмин, който живее сам. А по мнението на 65-годишния Дзън Синшън има и други нерешени проблеми. „Храната, която ни дават не е винаги съобразена с основните болести, които някои имат, като високо кръвно или диабет“, обяснява той.



Заместник-министърът на гражданските дела Гао Сяобин заяви, че през периода 2021-2025 г. ще бъдат построени домове за възрастни хора на ниво квартали и околии, като целта им е не само да обхванат грижите за стари хора, но да се превърнат и свързващо звено между търсене и предлагане в сферата. Според него, този модел ще бъде от полза за по-високата ефективност на услугите за възрастното население.

А за функционирането на „кръга за предоставяне на услуги в рамките на 15 минути“ са нужни не само добри съоръжения и разнообразни услуги, по-важно е да има надеждни екипи.

По предложение на Ду Мин, трябва активно да се насърчава дейността на социални организации в градските и селски общности.

„Те трябва да се превърнат в звеното, свързващо правителството, пазара, общностите и семействата, тъй като функционират гъвкаво, способни са да разберат и отговорят на нуждите на възрастните хора и могат да им предоставят по-адекватни услуги. А правителството трябва да ги ръководи, подготвя и подкрепя, създавайки благоприятна среда за обслужването на възрастните хора в цялото общество“, обяснява Ду Мин.

Сюин от град Пуян, провинция Хънан. Освен това в нейния квартал редовно се организират медицински прегледи на възрастни хора, а за Нова година всеки получава календар. „Чувствам се наистина приятно и сърцето ми се стопля от грижата, която виждам“, добавя г-жа Джан.

Г-жа Дай от шанхайския район „Янпу“ е на 80 години и рядко излиза от къщи, тъй като се придвижва трудно. Но услугите, които осигуряват от местната общност, й създават удобства.

„Всеки ден ми носят храната, често идват да ми мерят кръвното. Неотдавна

платформата „Даю“ дава точната локация на старческите домове в града, и всеки желаещ може да избере онези, които му е най-удобно. В Дзянсу някои домове определят степента за обслужване чрез оценка на способностите на възрастните хора.

Мнозина възрастни споделят, че грижите за тях стават все по-разнообразни и действително се извършват в рамките на около 15 минути, което е голямо удобство. Разбира се, все още съществува неща, които могат да се подобряват. „Надявам се кварталните общности да ни предоставят повече места за

Цветовете в Китай – силен контраст между разбиранията, символиката и възприемането от българи и китайци

Доклад, изнесен на 9-ата международна научна конференция на тема „Дипломатически, икономически и културни отношения между Китай и страните от Централна и Източна Европа“, 14 – 15 октомври 2022 г., Велико Търново

Като студент, а от скоро и преподаващ китайски език в начално училище, е обясним интересът ми към задълбочено изучаване на китайската култура, народопсихология и китайските виждания и разбирания за света. Един аспект от тази всеобхватна област съм се опитал да представя в настоящия доклад.

Всяка нация има свои собствени традиции и обичаи. Също като традициите и обичаите, цветовете биват възприемани по различен начин от различните народи. Всеки от нас има любим цвят, чийто избор е тясно свързан със значението, което културите ни им придават. Цветовете са мощно комуникационно средство. Те могат да бъдат използвани за сигнализиране на действия, въздействие върху настроението и дори върху физиологичните реакции. Определени цветове въздействат на нашия организъм по различни начини, като някои от тях водят до повишаване на кръвното налягане, засилен метаболизъм и претоварване на зрението.

Цветовете в червения спектър, които са известни като топли цветове (червено, оранжево и жълто), провокират емоции, вариращи от чувство за топлина и уют до чувство на ярост и агресия. От другата страна стоят цветовете от синия спектър, известни като студени цветове (зелено, синьо и лилаво), които често биват дефинирани като успокояващи, но също така могат да предизвикат чувство на тъга или безразличие.

Съществува силен контраст между възприемането на цветовете от китайците и българите. В доклада си обръщам особено внимание на контрастните разбирания за белия, зеления и червения цвят – цветовете на нашия български флаг. Единият от тях, червеният, е национален цвят на Китай. Прекаленото използване на червения цвят в Поднебесната започва още по време на династия Мин. В Древен Китай само високопоставените представители на обществото са носели

дрехи в червен цвят. В китайската култура червеният цвят винаги е бил възприеман като цвят, предвещаващ добро. Това се дължи на факта, че китайците вярват, че той има силата да прогонва злите духове. Оттам идва и идеята за червените украси по време на новогодишните китайски празници, чиято цел е да се изплаши митологичното чудовище 年, Ниен (Година), а за подаръци се разменят червени пликосе с пари. Но съществува и разбирането,

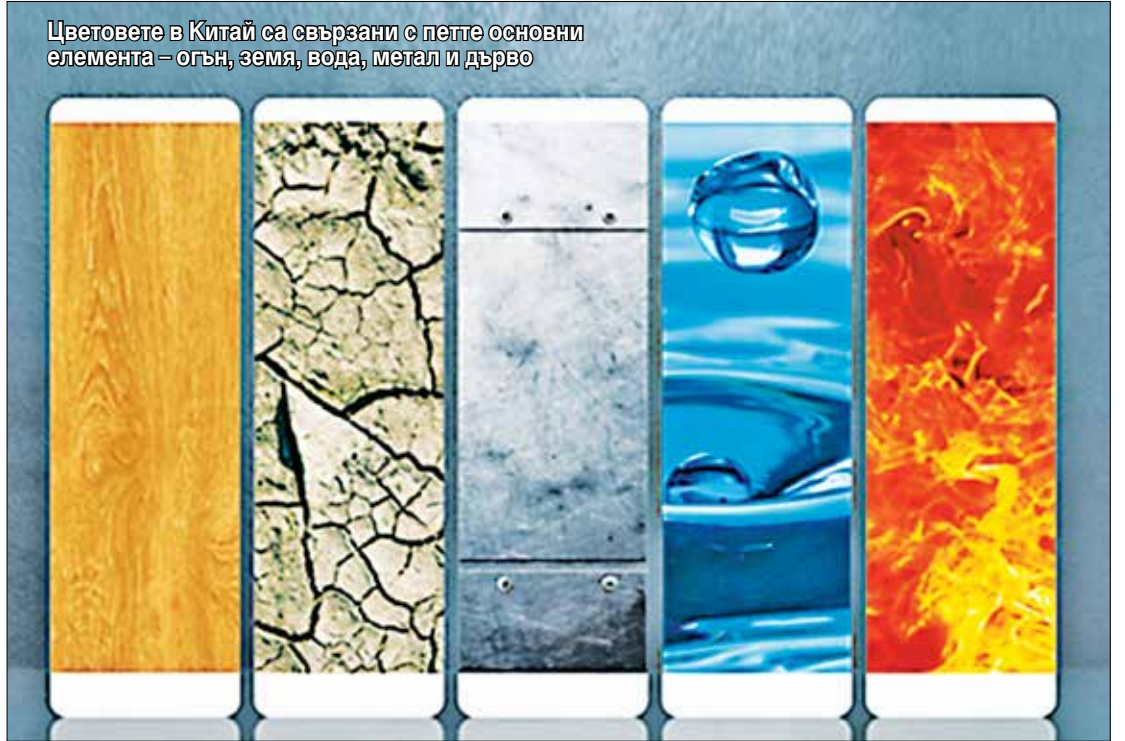


Червената украса е задължителна по време на новогодишните китайски празници

че използването прекалено много на червеното може да предизвика обратен ефект и да доведе до нещастие заради дисбаланса, който предизвиква. В Античен Китай дори е било забранено да се използва червен цвят при определени поводи и събития. Цветовете заемат своята значима роля дори и в Пекинската опера, като съответно червената маска играе ролята на протагонист, а бялата на антагонист.

Освен че бялото символизира смърт, той често се използва и за обозначаване на неуспех или липса на интерес, като например загуба на време или енергия. От друга страна, с нарастването на контактите между Китай и други страни, западното значение на бялото, което презентира чистота и красота, също е било възприето от китайците. Не е изненадващо, че много момичета избират сватби в западен стил и носят бели сватбени рокли. Но за да спазят традицията, те носят бяла сватбена рокля на церемонията при подписване на брака и червена рокля за

Цветовете в Китай са свързани с петте основни елемента – огън, земя, вода, метал и дърво



носели зелено. Освен това още по времето на династията Източна Хан (25 – 220 г. пр. н. е.) правителството постановило, че мъжете трябва да носят зелени забрадки или шапки, ако изпращат жените от семейството си да работят като блудници. Сега зелената шапка означава, че някой е извършил акт на нелоялност към партньора си, например изневяра.

Какво става лицето ви, когато сте ядосани? Може да кажете, че е червено,

му дроб и ще се прояви на лицето му. Може би от тук произлиза и поговорката „Позеленял от яд“.

По време на проучването си открих нещо, което също е изключително интересно. Цветовете са свързани и с петте елемента – огън, земя, вода, метал и дърво. При избора на цветовете китайците разчитат на хармоничното използване на петте елемента и техния кръговрат. Всеки от петте основни елемента има свои собствени цветове, които

В Пекинската опера червената маска играе ролята на протагонист, а бялата на антагонист



приема, където получават благословия от гостите си.

В китайската култура зеленият цвят има много интересно тълкуване. За него само ще отбележа два много интересни факта. „Зелената шапка“ (绿帽子) е символ на зла участ. За червения цвят казахме, че в древен Китай само високопоставените представители на обществото са носели дрехи в червено и лилаво. Тези с невероятно нисък ранг в обществото са

но аз вместо това веднага бих казал нещо, което едва ли очаквате – зелено. Защо обаче е зелено, а не червено?

Някои древни китайци са вярвали, че черният дроб е зелен, защото е важен орган, който осигурява на хората жизненост, точно както дърветата и тревата. А емоциите на хората и телесните органи имат изключително силна и важна връзка. Ако човек е ядосан, това ще навреди на черния

заедно с елемента генерират и разпространяват енергия. Те са, както следва:

- Дърво – синьо, зелено
- Огън – червено
- Земя – жълто
- Метал – бяло, бежово, сребърно
- Вода – тъмносиньо, черно

Теодор Вълев,
4-ти курс, специалност
„Приложна лингвистика –
английски и китайски език“
във ВТ университет
„Св. св. Кирил и Методий“

Дин Лижън стана претендент за световната шахматна титла

Китайският гросмайстор ще Влезе в историята, ако се изкачи на планетарния връх

Дин Лижън ще замени действащия световен шампион Магнус Карлсен и официално е обявен за претендент за планетарната титла, потвърди пресслужбата на Международната федерация по шахмат (ФИДЕ). В двубоя за короната догодина един срещу друг ще се изправят китайският гросмайстор и победителят от турнира на претендентите Ян Непомнящи от Русия. Карлсен обяви през юли намерението си да се откаже от участие в мача, като още тогава за най-вероятен негов заместник бе сочен Лижън. Китаецът завърши с половин точка по-малко от Непомнящи на турнира на претендентите. „Гросмайстор Дин Лижън получи официално покана за участие в мача през 2023 година, след като действащият шампион Магнус Карлсен потвърди писмено за отказ за си от право на участие и защита на титлата“, съобщиха от ФИДЕ.

32-годишният Непомнящи е шампион на Европа от 2010 г. и световен първенец отборно с Русия за 2013 и 2019 г. Лижън пък е победител в Grand Chess Tour за 2019 и трикратен първенец на Китай. През ноември 2108 година той подобри легендарния рекорд на Михаил Тал за най-много поредни партии без загуба. Съветският гросмайстор постига върховата си серия от 95 (46 победи и 49 ремита) в периода от 1973 – 1974 г., когато е 37-годишен, а Дин подобри постижението му едва на 26 години.

Рекордът китайският вундеркинд постави на турнира „Шънджън Мастърс“ в родината си, в който след четири кръга шестима гросмайстори имаха пълен паритет след общо 12 ремита. Равенството между Дин и Аниш Гири (Холандия) в I кръг се оказа под № 100 в поредицата на китаецата, който от близо 14 месеца имаше 28 победи и 71 ремита и вече бе в серия от 99 партии без поражение. По ирония на съдбата именно Гири е последният шахматист, от когото Лижън загуби.

Така китаецът се добли-



30-годишният Дин Лижън може да стане първият китайски шахматист световен шампион

жи и до неофициалния рекорд от 110 партии без загуба, стоящ под условие срещу името на Сергей Тивяков. Твърди се, че руснакът е постигнал тази серия в периода 2004 – 2005 г., но не всички от неговите партии фигурират в официалната база данни на ФИДЕ. Аналогичен е случаят със сънародника му Лев Псахис, който в края на 90-те години на миналия век е изброил 120 свои партии без поражение, но също без официално потвърждение.

Дин Лижън е роден на 24 октомври 1992 г. в град Уънджоу, През януари 2004 г. той започва с рейтинг от 2230 ЕЛО точки. Китайският шахматист бързо се изкачва в световната ранглиста, като до ноември 2010 г. преминава границата от 2600, а до октомври 2012 г. стига до 2700 ЕЛО.

През август 2015 г. Лижън става вторият китайски шахматист, който влиза в топ 10 на ранглиста на ФИДЕ, а най-високото място до, което достига, е седмо, когато неговото ЕЛО вече е 2782. През юли 2016 г. за кратък период той е най-високопоставеният играч на блиц шахмат.

Дин Лижън остава втори след оспорвани мачове за титлата на световните първенства по шах за деца до 10- и 12-годишна възраст, проведени в Ираклио, Гърция, през 2002 и 2004 година. През 2012 г. на планетарния шампионат по шах за младежи Лижън завършва на трето място, на половин точка зад Ричърд Рапорд и крайния победител Александър Ипатов. През същата година

остава втори на турнира Спайс Къп, само на половин точка зад победителя Максим Вашие-Лаграв и на половин точка пред Уесли Со. Февруари 2014 г. Дин завършва на четвърто място на турнира Рейкявик Опън, на половин точка зад лидерите Павел Елянов и Уесли Со.

Най-добрите турнирни представяния на Дин Лижън са на световноизвестните серии във Вайк ан Зее през 2015 и 2016 г. На състезанието през 2015 г. той постига резултат от 8.5 точки, след 13 изиграни партии. С този си резултат той дели второто място с Аниш Гири, Уесли Со и Максим Вашие-Лаграв, които са само на половин точка зад победителя Магнус Карлсен. Това постижение го изкачва в Топ 20 на ранглиста на ФИДЕ, като го прави втори най-добър шахматист в Азия след легендарния индиец Вишванатан Ананд. На турнира през 2016 г. Дин Лижън отново дели второто място, но този път само с Фабиано Каруана. Победител отново е Магнус Карлсен.

Лижън е трикратен национален шампион по шах на Китай (2009, 2011, 2012) и два пъти представлява страната си на шахматни олимпиади, печелейки отборно златото и бронзов медал в индивидуалната надпревара през 2014 г. През 2015 г. печели златен медал с тима на Китай, а индивидуалното му представяне му отрежда сребро на „световния отборен шампионат“.

През септември 2017 г. Дин Лижън става първият

китайски шахматист, който се класира в турнира на кандидатите за световната титла, като побеждава Уесли Со на полуфинал за Световната купа по шах. На финала той е победен само в бързите двубои от Левон Аронян. В турнира на кандидатите завършва непобеден на четвърто място от осем шахматисти.

Неприятен момент в кариерата на Дин Лижън настъпва на 31 май 2018 г., когато е ранен при катастрофа с велосипед в Норвегия. Налага се талантливият шахматист да се подложи на операция и на два крака. Травмата го изважда от строя до края на годината.

Следва период на физическо възстановяване. Дин Лижън получава много важна подкрепа от китайската шахматна федерация, която му осигурява всички условия да не губи форма. През август 2019 г. той печели Купата на Синкфийлд с 2 победи и 9 равенства, побеждавайки действащия световен шампион Магнус Карлсен в плейофите. През октомври същата година Дин се класира за Турнира на кандидатите 2020 – 2021 г., като завърши на второ място в Световната купа за втори пореден път. Китайската шахматна федерация организира три турнира с различен рейтинг в кратък срок, за да позволи Дин Лижън да се класира за мача на претендентите. Така 30-годишният гросмайстор получава възможност да стане първият китаец световен шампион по шахмат.

Страницата подготви Гаврил ГАВРИЛОВ

ДНЕС
ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1301
ул. „Позитано“ 20
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@abv.bg
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
РА Евромедия ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ

Главен редактор
Петър ГЕРАСИМОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Райфайзенбанк АД, София
ул. Н. Гогол 18-20
IBAN
BG39RZBB91551060382418
Банков код BIC RZBBBGSF
РА Евромедия ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и СRI

Превоznите средства на утрешния ден

Попадналите в задръствания шофьорите, по, често искат да се издигнат във въздуха и заобиколят задръстванията. Това е все по-близо до реалността.

В края на октомври китайската компания Xpeng Aeroht представи прототип на летящ автомобил, който изглежда съвсем нормално, с изключение на съгъваема система от осем двигателя, монтирана отгоре, която му позволява да лети.

Наречен от компанията X3, това е първото в света електрическо превозно средство с вертикално излитане и кацане, известно като eVTOL, което скоро ще може пътува по пътища и да излети, за да избегне задръстванията.



В режим на шофиране X3 е сравним с конвенционалните автомобили по отношение на функционалност и размери, според производителя. По време

на полет той се управлява с помощта на волан и десен скоростен лост. Той е оборудван с резервна система с два двигателя, за да се гарантира безопасността.



Инициатива за опазване на миграционните пътища на птиците

На форум по време на 14-ата среща на Конференцията на договарящите се страни по Рамсарската конвенция за влажните зони беше обявена инициатива за защита на миграционните пътища на птици в Китай, която призовава за приоритизиране на защитата на влажните зони по маршрутите за миграция.

Конференцията, известна като COP14, се проведе в Ухан, провинция Хубей, и в Женева, Швейцария.

Четири от деветте основни миграционни пътища на птици в света

минават през Китай.

За да ги защити, Китай е изградил повече от 2200 природни резервата във влажни зони и голям брой общности за опазване на влажните зони, покриващи почти всички ключови възли на миграционните пътища, според Националната администрация по горите и пасищата.

Броят на гребенестите ибиси се е увеличил от 7 през 1981 г. до повече от 6000 днес. Броят на източните щъркели е нараснал от 3000 през 90-те години на миналия век до близо 10 000, съобщиха от администрацията.



Снимка Синхуа

Началото на зимата

В Североизточен Китай имат обичай да ядат кнедли по повод на настъпването на Лидун – 19-ия от 24-те слънчеви термина, които се смята за началото на зимата по китайския лунен календар. Тази година Лидун се падна на 7 ноември.



Снимка Синхуа

Нови открития помагат при декодиране на ранните етапи на китайската цивилизация

Почти век след началото на археологическите разкопки в Инсю в Аниан, провинция Хънан, нови плодотворни открития помагат за декодирането на ранните етапи на китайската цивилизация.

Находището на 3300 години е най-известно с изящните церемониални бронзови изделия и надписите върху оракулски кости – най-старата известна китайска писмена система. Еволюцията на знаците, изписани върху костите, също се разглежда като индикация за непрекъснатата линия на китайската цивилизация.

Наскоро бяха намерени нови надписи, издълбани



главно върху черупки на костенурки и волски кости за гадаене, които документират всекидневие в тази епоха. От тях става ясно, че в Инсю е била столицата на

късната династия Шан (около 16 – 11-и век пр. н. е.). В намерените надписи столицата е възхвалявана под името Дайшан или „великия метрополис на Шан“.

Световната интернет конференция в Уджън

Изложение, озаглавено „Светлината на интернет“, се проведе като част от Световната интернет конференция в Уджън, провинция Джъдзян, привличайки повече от 400 компании и институции от над 40 държави и региони.

КИТАЙ гнес

Абонирайте се за 2023 г.
Каталожен № 381

За 1 месец 2 лв.
За 3 месеца 6 лв.
За 6 месеца 12 лв.
За 12 месеца 24 лв.

Може да се абонирате във всички пощенски станции в страната и в редакцията на адрес: **София, ул. Позитано 20А** тел.: 02/944 1026